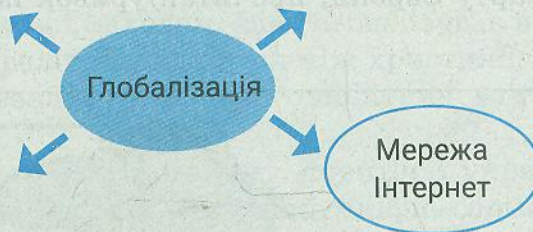

Пригадай або знайди в словнику значення слова «глобалізація». Запиши в зошит визначення. Поміркуй, як сучасний світ відрізняється від світу минулого. Доповни асоціативний куцц ознаками глобалізації, притаманними сучасному світу.

Глобалізація – це _____

Уявіть себе учасниками чи учасницями конференції «Вплив глобалізації на життя людини». Підготуйте невеликий виступ про переваги й недоліки глобалізації в сучасному світі. Наведіть кілька аргументів на підтвердження своєї думки.

ПІДСУМОК

- Я знаю, як світ виглядав на картах минулого і який вигляд має нині.
- Я вмю виділити ознаки глобалізації.
- Я можу пояснити переваги й недоліки глобалізації.
- Я розумію вплив глобалізації на життя людства.

Продовж речення.

На уроці я дізнався / дізналася, що _____

На уроці мені було (не) цікаво, тому що _____

Я хочу більше дізнатися про _____

Зв'язок географії та історії потрібно вивчати, щоб _____

ПРОВОКАЦІЯ

Пригадайте ознаки глобального світу. Назвіть їх якнайбільше.

ПРАКТИКА

Роздивися карту Європи, прочитай уривок із наукової статті та виконай завдання.

У другій половині XVIII ст. австрієць Йоганн Християн Енгель сказав: «Україна – це не інакше, як “стіна, що відділяє культурну Європу від дикої Азії” та “твердиня проти татар і росіян”».

Фронтир – це широка смуга земель, на які претендують держави чи народи, розташовані з обох її боків. Вони тривалий час не здатні контролювати цю смугу, перетворивши її на лінійний кордон. Фронтир принципово відрізняється від звичайного кордону. Якщо кордон роз'єднує суспільства чи держави, то фронтир, навпаки, – проникна зона і джерело взаємовпливів різних народів і культур. Це зона не тільки жорсткої боротьби за панування над простором, а й активних контактів.

Широка степова смуга, що відмежовувала лісисті українські землі від Чорного та Азовського морів, суттєво впливала на нашу історію. Як частина Великого кордону Європи, український Степовий кордон був органічною складовою межі між Сходом і Заходом. Він символізував перехід зони лісів у лісостеп та степ. То був і релігійний кордон між християнським і мусульманським світами, а також зона багатовікового політичного та військового протистояння.

Починаючи від раннього залізного віку, території українських степів займали щоразу інші кочові народи: кімерійці, скіфи, сармати, печеніги, тюрки, половці, татари. Протистояння азійській стихії перетворилося на неодмінний атрибут українського життя, потужно впливаючи на всі його сфери: світобачення, антропологічний тип, культурний код, ментальність українців, стосунки із сусідами.

Віктор Брехуненко. Степовий кордон України серед світових фронтирів. Локальна історія

<https://localhistory.org.ua/texts/statti/stepovii-kordon-ukrayini-sered-svitovikh-frontiriv/>

1. Знайди Україну на карті Європи, познач її кордони. Знайди в інтернеті інформацію про Великий кордон Європи, що відділяє її від Азії. Познач цей кордон на карті. Де відносно Великого кордону розташована Україна?

2. Чому Україну вважають фронтиром Європи?

- Україна розташована в різних кліматичних поясах
- Україна має вихід до Чорного та Азовського морів
- Україна розташована на Великому кордоні Європи
- Україна не зазнала впливів різних культур і народів

3. Які країни чи народи в різні часи боролися за контроль над українськими теренами?

---

4. Поміркуй, як географічне розташування України впливало і нині впливає на розвиток нашої країни та життя українців у цілому.